

καλλιτεχνίας ἐρεθίζει υπερμέτρως τὸν ἀσθενή, ὅστις εἶχε πολλῶ μᾶλλον ἀνάγκην διασκεδάσεως, ἀκόπου ψυχαγωγίας... Ἐπανελάμβανε δὲ ὅτι ἦτο προθυμότητος πρὸς πᾶν ὅ,τι ἡδύνατο νὰ φέρῃ τέρψιν καὶ ὠφέλειαν εἰς τὸν Ἀδριανόν, ἐξέφρασε δὲ μάλιστα καὶ τὴν προθυμίαν του νὰ συνοδεύσῃ αὐτὸν εἰς τὸ Πόρτο Φερράιο, ἂν καὶ ὁ τόπος οὗτος ἦτο φοβερὰ ἐρημος καὶ ἀληθῆς τόπος ἐξορίας.

Ἡ κυρία Κλάρα ἠθέλησε κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην νὰ γευματίσῃ παρὰ τῷ Τραμοντάνα, ὁ δὲ Μαριᾶνος, συνώδευσε αὐτὴν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦτο. Ὁ καθηγητὴς ἔμεινε ἐν τῇ οἰκίᾳ ὅπως γευματίσῃ μετὰ τοῦ Ἀδριανοῦ. Ὅτε ἡ κυρία Κλάρα μετὰ τῆς Ἑλένης ἐνεφανίσθη ἐπὶ τῆς τεράτσας τοῦ ξενοδοχείου, ἔσπευσε πρὸς αὐτὴν ἡ Μις Ῥόζα ὅπως τὴν χαιρετίσῃ. Μὲ περίεργα καὶ ἐταστικά βλέμματα παρετήρησεν ἡ Ἀγγλὶς τὴν Ἑλένην ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, καὶ ὡς ἂν εἰ ἡσθάνετο τὴν ἀντιζήλὸν τῆς ἐν τῷ ἔρωτι, ἔγεινε καταπόρφυρος. Ἐκ τῆς ἐκφράσεως τοῦ προσώπου τῆς ἡδυνάτο τις νὰ ὑποπτεύσῃ, ὅτι ἡ Ἀγγλὶς εἶχε μάθῃ τι περὶ τοῦ παρελθόντος βίου τοῦ Ἀδριανοῦ. Ὁ χαιρετισμὸς μὲ τὴν κύριαν Κλάραν ἦτο ἐγκαρδιώτατος. Ὅτε δὲ αὕτη συνέστησεν εἰς τὴν Ἀγγλίδαν τὴν ἀνεψιάν τῆς, ἡ Μις Ῥόζα ἐφαίνετο κατ' ἀρχὰς παλαίουςα πρὸς ἑαυτήν, εἶτα δὲ ἀποβαλοῦσα τὴν ἀρχικὴν αὐτῆς ψυχρότητα, ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὴν Ἑλένην καὶ εἶπε μὲ θαυπευτικὴν φωνήν.

— „Ὅα εἴμεθα καλὰ φίλοι. Ἐδῶ πλησίον δὲν ἔχετε γνωστούς. Ἡ κυρία Κλάρα θὰ εἶνε ἀπασχολημένη· ἐγὼ εἶμαι ἐλευθέρα, καὶ σοὶ προσφέρομαι ὡς ὁδηγὸς ἀντὶ μικροῦ μισθοῦ, διότι δὲν ἀπαιτῶ ἄλλο εἰ μὴ τὴν εὐνοϊάν σας καὶ ὀλίγην ἐγκαρδιότητα.

Πρὸς τοὺς εἰλικρινεῖς τούτους λόγους τῆς Ἀγγλίδος

ἀπῆντησεν ἡ Ἑλένη μετ' ἱκανῆς ψυχρότητος, εἴτε συνεπίαια προαισθημάτων τινος, εἴτε ἐξ ἐμφύτου συστολῆς καὶ πρακτικῆς ἀπειρίας· ὅπως δὴ ποτε, ἐξηκολούθει ἐπιμόνως νὰ μένῃ σιωπηλὴ καὶ σκεπτικὴ. Διὰ τὸν κόμητα, ὅστις πολλὰ εἰκάζε καὶ πλεῖστα ἐμάντευε, τὸ θέαμα τοῦτο ἦτο λίαν ἐνδιαφέρον. Ὁλιγώτερον ὅμως παρὰ ποτὲ ἡδύνατο τῶρα νὰ πλησιάσῃ πρὸς τὴν Μις Ῥόζαν, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἴξευρε τί ἄλλο νὰ κάμῃ, προσεπάθει ἤδη νὰ παρακινήσῃ τὴν Ἑλένην εἰς ὁμιλίαν, νὰ τὴν παρασύρῃ εἰς συνδιάλεξιν. Ἡ συνεσταλμένη, ἐρυθριῶσα, ἀφελὴς αὕτη χωρικὴ νεᾶνις ἤρχισε νὰ τῇ ἐμπνέῃ ἐνδιαφέρον. Ἡ Ἑλένη ἦτο ὠραία καὶ εἶχε πρὸς τούτοις αἰνιγματωδὲς τι ἐν ἑαυτῇ. Δὲν ἦτο εὐκολον νὰ τὴν ἐμπλέξῃ τις εἰς συνδιάλεξιν, διότι ἀπεκρίνετο πάντοτε μετ' ἐπιφυλάξεως, ὅσον τὸ δυνατόν μὲ περισσοτέραν συντομίαν καὶ προφανῶς ἀναγκαζομένη. Ὁ κόμης ἐξέλεξεν ὡς θέμα συνδιαλέξεως τὴν Ἰταλίαν, τὴν ἄγνωστον τῇ ὠραίᾳ νεάνιδι χώραν, βέβαιος ὅτι θὰ εἶχε δι' αὐτὴν πολὺ θέλητρον. Ἀλλὰ καὶ αὕτη ἡ χορδὴ ἔμεινε ἀναυδος. Ἡ Ἑλένη ἐκύτταζε χωρὶς νὰ βλέπῃ, ἤκουε χωρὶς νὰ ἐννοῇ καὶ ἦτο βεβουβισμένη εἰς τὰς ἰδίας τῆς σκέψεις. Μετὰ τὸ γεῦμα ἐπέμεινε ἡ σχεδὸν φορτικὴ Ἀγγλὶς νὰ γείνῃ ὁδηγὸς τῆς Ἑλένης. Ἦθελε νὰ τὴν ὁδηγήσῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Τάσσου, νὰ τῇ δείξῃ τὰς Καπρέας περὶ τὸ ἑσπερινὸν σκίῳφως, τὴν θάλασσαν φωτιζομένην ὑπὸ τοῦ δύοντος ἡλίου, τὰς ἀπαραμίλλους καλλονὰς τοῦ τόπου, ἐφ' οὗ ἐφέρετο τὸ ἀθάνατον πνεῦμα τοῦ ποιητοῦ. Εἰ καὶ ἀντέτεινε κατ' ἀρχὰς ἡ Ἑλένη, ἐπὶ τέλους ὅμως ἠναγκάσθη νὰ ἐνδώσῃ εἰς τὰς ἐπιμόνους προτροπὰς καὶ παρακλήσεις τῆς Ἀγγλίδος. Ἐπορεύθησαν λοιπὸν μόναι, ἄνευ καὶ αὐτῆς τῆς κυρίας Τρελλάβιν, εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς θαλάσσης...

(ἔπεται συνέχεια.)

Η ΤΥΛΛΙΑ ΠΡΟΕΛΑΥΝΟΥΣΑ ΤΟ ΑΡΜΑ ΕΠΙ ΤΟΝ ΝΕΚΡΟΝ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΑΥΤΗΣ.

Ἑρμηνεία τῆς ἐν σελ. 260—261 εἰκόνος τοῦ E. Hildebrand.

Πολλὰ ἀρχαιοτάτα ῥωμαϊκὰ παραδόσεις, αἵτινες ἐθεωροῦντο πρότερον ὡς ἀληθῆ ἱστορικὰ γεγονότα καὶ ἐμνησθάνοντο ὡς „Ῥωμαϊκὴ Ἱστορία“, περικαλύπτονται πράγματι ὑπὸ μυθώδους πέπλου, ὃν ἡ ἀληθὴς ἱστορία ἀδυνατεῖ νὰ διασπᾷ. Ὁ ἀδιαπέραστος οὗτος πέπλος περικαλύπτει τὸ ἀδελφικὸν ζεῖγος Ρωμύλον καὶ Ρῶμον, τὸν σοφὸν Σαβῖνον Νουμᾶν Πομπίλιον καὶ τὴν νύμφην Ἡγερίαν, παρὰ τῆς ὁποίας ἔλαβε τὰς θρησκευτικὰς αὐτοῦ διατάξεις, καὶ ἐν γένει ἅπασαν τὴν ἐποχὴν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς πόλεως Ῥώμης μέχρι τῶν πρώτων αὐτῆς βασιλείων. Ἀλλὰ μετ' ἱστορικῆς ἐναργείας καὶ εὐκρινείας παρουσιάζεται ἐκ τοῦ ὀμιχλώδους πέπλου τῆς ποιήσεως ἡ εἰκὼν τοῦ πρεσβυτέρου Ταρκυνίου, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα συνδέεται ἀναποσπάστως μετὰ τῶν ἀρχαιοτάτων ῥωμαϊκῶν κτιρίων, ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ εἰκὼν τοῦ γαμβροῦ καὶ διαδόχου αὐτοῦ Σερβίου Τυλλίου.

Ὁ Σέρβιος Τύλλιος (περὶ τὸ 550 π. Χ.) διὰ τινος πολιτικοῦ νεωτερισμοῦ, τείνοντος εἰς τὸ νὰ συγχωνεύσῃ βαθμηδὸν τοὺς κρατυνομένους καὶ προοδεύοντας πληβείους μετὰ τῶν γενῶν τῶν Πατρικίων καὶ νὰ θεμελιώσῃ τὴν βασιλείαν ἐπὶ εὐφύτερας βάσεως, εἶχε προσελκύσῃ εἰς τὸν ὑπατον βαθμὸν τὸ μῖσος τῶν εὐγενῶν πολιτῶν. Οἱ δυσηρεστημένοι οὗτοι Πατρικιοὶ, οἵτινες ἐμελέτων ἔδῃ καὶ ἐμηχανῶντο τὴν ἐκθρόνισιν καὶ τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως, εὗρον τὸν ἐκτελεστὴν

τοῦ ἀνοσίου αὐτῶν σχεδίου ἐν αὐτῇ τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ Σερβίου Τυλλίου. Κατὰ τὴν παράδοσιν ὁ θάνατος τοῦ εὐγενοῦς καὶ φιλολάου τούτου ἀνακτος συνέβη ὡς ἑξῆς:

Οἱ δύο ἀδελφοὶ Λεύκιος καὶ Ἀρούντας, υἱοὶ Ταρκυνίου τοῦ Πρεσβυτέρου, ἦσαν συνεζευγμένοι μετὰ τῶν δύο θυγατέρων τοῦ Σερβίου Τυλλίου. Καὶ ὁ μὲν πρεσβύτερος ἀδελφός, ὁ Λεύκιος, ἄνθρωπος ἀδάμαστος καὶ μεγάλῃν ῥοπὴν ἔχων πρὸς τὸ ἀνοσιουργεῖν, εἶχεν ὡς σύζυγον τὴν πρεσβυτέραν ἀδελφήν, ἀγαθωτάτην καὶ εὐσεβεστάτην γυναῖκα, ὁ δὲ χρηστὸς καὶ πιστὸς Ἀρούντας εἶχε νυμφευθῇ τὴν νεωτέραν τοῦ βασιλέως θυγατέρα, τὴν κακοῦργον καὶ καταχθονίων φρονημάτων γυναῖκα Τυλλίαν. Ἡ σκληρὰ καὶ ἀπάνθρωπος αὕτη γυνή, μένεα πνέουσα διὰ τὸν μακρὸν βίον τοῦ γηραιοῦ αὐτῆς πατρὸς καὶ διὰ τὴν ἀδιαφορίαν τοῦ συζύγου, ὅστις οὐ μόνον δὲν συγκατετίθετο νὰ φονεύσῃ τὸν γηραιὸν βασιλέα, τὸν ἴδιον αὐτῆς πατέρα, ἀλλ' ἐφαίνετο καὶ πρόθυμος νὰ καταλίπῃ τὸν ποτὲ κενωθησόμενον θρόνον εἰς τὸν φιλαρχον αὐτοῦ ἀδελφόν, ὅμοιος νὰ φονεύσῃ ἀμφοτέρους. Ἀπετάθη λοιπὸν πρὸς τὸν Λεύκιον, ὅστις ἦτο ὅμοιος αὐτῇ κατὰ τὴν σκληρότητα καὶ ἀπάνθρωπίαν, καὶ συνεφώνησε μετ' αὐτοῦ νὰ δηλητηριάσωσιν ὁ μὲν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἡ δὲ τὸν σύζυγόν τῆς, καὶ εἶτα νὰ ἔλθωσιν εἰς γάμου κοινωνίαν. Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καταχθονίου τούτου σχεδίου, οἱ δύο κακοῦργοι ἀνῆλθον τὰς δᾶδας τοῦ ὑμεναίου αὐτῶν ἀπὸ τῆς νε-

κρικῆς πυρᾶς τῶν θυμάτων. Τῇ παρορμήσει τῆς φιλοδόξου καὶ θηριώδους γυναικὸς προσήλθεν ὁ Λεύκιος πρὸς τοὺς δυσηρεστημένους πατρικίους καὶ ἐξεγείρας ἔτι μᾶλλον τὸ μῖσος αὐτῶν κατὰ τοῦ βασιλέως Σερβίου ἐξύψανε συνωμοσίαν πρὸς ἐκθρονισμόν αὐτοῦ. Ἐπωφεληθεὶς δὲ τὸν κατὰλληλον καιρόν, καθ' ὃν τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ λαοῦ εὕρισκετο ἀπασχολημένον εἰς τοὺς ἀγροὺς χάριν τοῦ θεισμοῦ, ἐνεφανίσθη αἰφνης καὶ ἀπροσδοκήτως εἰς τὴν Σύγκλητον, κεκοσμημένος μὲ τὰ βασιλικά παράσημα καὶ περιστοιχιζόμενος ὑπὸ ἐνόπλου ἀκολουθίας. Ἄμα ὡς ἤκουσε τὴν εἰδήσιν τῆς στασιαστικῆς ταύτης ταραχῆς ὁ βασιλεὺς Σέρβιος ἔσπευσεν ἀτρόμητος εἰς τὸ βουλευτήριον καὶ πλήρης ἀγανακτήσεως ὠνείδισε τὸν Λεύκιον ἀποκαλῶν αὐτὸν ἀποστάτην καὶ προδότην. Ἀλλ' οὗτος μεταστραφεὶς ἤρπασε τὸν ἀσθενῆ γέροντα καὶ κατεκρήμνισεν αὐτὸν κατὰ τῆς λιθίνης κλίμακος. Καὶ ἀνεσηκώθη μὲν ὑπὸ τῶν πιστῶν αὐτοῦ δορυφόρων καθιγμαιγμένοις καὶ χωλαίνων ὁ δυστυχὴς βασιλεὺς, ἀλλ' ἐνῶ ἀπῆγετο εἰς τὴν οἰκίαν του, καταληφθεὶς ὑπὸ τῶν ἐπιδιωκόντων ὑπηρετῶν τοῦ τυράννου ἐφόνεύθη, καὶ ὁ νεκρὸς αὐτοῦ ἔμεινεν αἱματόφυρτος ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ.

Ἀλλ' ἡ κακοῦργος Τυλλία, ἀνυπομονοῦσα νὰ μάθῃ τὴν περὶ τοῦ ἀποτελέσματος ἀγγελίαν, δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ κρατηθῇ ἐν τῷ οἴκῳ. Διὸ ἤλασεν ἐφ' ἄρματος ὀχουμένη πρὸς τὴν ἀγορὰν καὶ εἰσελθοῦσα ἐν μέσῳ τοῦ θορύβου εἰς τὸ βουλευτήριον, προσηγόρευσε ἐξαλλος ὑπὸ χαρᾶς τὸν σύζυγον αὐτῆς βασιλέα. Ἡ ἀκατάσχετος αὕτη χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις τοῦ ἀνόςου καὶ ἀπανθρώπου γυναικοῦ ἐνεποίησε φρίκην καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον Λεύκιον, τὸν φονέα τοῦ πατρὸς αὐτῆς. Διὸ διέταξεν αὐτὴν μετὰ ψυχρότητος νὰ ἐπιστρέφῃ εἰς τὴν οἰκίαν. Ἀλλ' ὅτε διήρχετο ἐπὶ τοῦ ἄρματος διὰ τῆς ὁδοῦ, ἐν ᾗ ἔκειτο ἐξηπλωμένος καὶ αἱματόφυρτος ὁ νεκρὸς τοῦ πατρὸς αὐτῆς, οἱ ἵπποι ἐσταμάτησαν ἔμφοροι

πρὸ τοῦ ἐξηπλωμένου πτώματος, ὃ δὲ ἡνιοχῶν δοῦλος ἐκράτησε τοὺς χαλινούς. Ἀλλὰ τὸ καταχθόνιον γύναιον ἀνορθωθὲν ὡς μαινόμενον διέταξε μὲ φρικαλέας κραυγὰς νὰ προσελάσῃ τὸ ἄρμα ὑπεράνω τοῦ νεκροῦ πατρὸς της. Ἐκτελεσθείσης τῆς φοβερᾶς διαταγῆς, αἷμα κατέρραντις τὴν ἄμαξαν καὶ τὴν ἐσθῆτα τῆς Τυλλίας. Ἡ δὲ ὁδός, ἐν ᾗ συνέβη τὸ φρικῶδες τοῦτο ἀνοσιούργημα ὠνομάσθη ἔκτοτε „ἡ ἀνόσιος“.

Τὴν φρικαλέαν ταύτην σκηνήν, καθ' ἣν ἡ Τυλλία διατάσσει νὰ προσελάσῃ τὸ ἄρμα ὑπὲρ τὸ πτώμα τοῦ πατρὸς αὐτῆς, παριστᾷ ἡ ἡμετέρα εἰκὼν ἐν δραματικωτάτῃ κινήσει. Ἀφρίζοντες ἀνορθοῦνται οἱ ἵπποι, ἀναχαιτιζόμενοι ὑπὸ τοῦ ἰσχυροῦ ἡνιοχοῦ, οἰοεὶ ἀποφεύγοντες μετὰ φρίκης τὸ ἀνόσιον βῆμα· ἡ θηριώδης Τυλλία, τῆς ὁποίας οἱ ὀφθαλμοί, τὸ στόμα, ἡ πελιδνὴ καὶ ἐξηγριωμένη ὄψις ἐκφράζουσι μετ' ἀποτροπαίου φυσικότητος τὴν μοχθηρὰν καὶ καταχθόνιον ψυχὴν, ἐκτείνει ἐπιτακτικῶς τὸν βραχίονα ἐκπέμπουσα ἀγρίας καὶ ὀξύτατας κραυγὰς, ἐνῶ εἰς τὰ περίεξ ἐγείρονται κατ' αὐτῆς ἐκ τοῦ περισταμένου πλήθους χεῖρες ἀναθεματιζόντων καὶ καταρωμένων. Καὶ αὕτη ἡ ἔντρομος καὶ περιδεὴς μήτηρ, ἥτις μόλις ἐπρόφθασε νὰ σώσῃ τὸ τέκνον της ἀπὸ τῶν ἐπιφερομένων ἵππων, ρίπτει ἐν βλέμμα βδελυγμοῦ καὶ φρίκης πρὸς τὸ καταχθόνιον γύναιον. Οὐχὶ δὲ ἄνευ βαθείας συμβολικῆς ἐννοίας στρέφει ὥσπερ ἐκπληκτος τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ φρικτὸν θέαμα καὶ αὕτη ἡ λύκαινα, ἡ θηλάζουσα τὰ δίδυμα νεογέννητα παιδία. Εἰς τὸ βάθος τῆς στενῆς καὶ σκοτεινῆς ὁδοῦ λάμπει ἐκ μακρᾶς ἀποστάσεως τὸ Καπιτώλιον, τὸ σύμβολον τῆς μελλούσης κοσμοκρατορίας τῆς Ρώμης, χάριν τοῦ ὁποίου ἐμελλεν εἰσεῖν νὰ χυθῇ ἄφθονον αἷμα! — Ἡ λαμπροτάτη αὕτη εἰκὼν τοῦ Hildebrand, ἡ τυχούσα πλείστων βραβείων, ἀπετέλει κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος ἐν ἐκ τῶν θαυμασιωτάτων κοσμημάτων τῆς ἐν Μονάχῳ Καλλιτεχνικῆς Ἐκθέσεως.

1. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ, μετὰ βιογραφίας (σ. 257).
2. Η ΤΥΛΛΙΑ ΠΡΟΕΛΑΥΝΟΥΣΑ ΤΟ ΑΡΜΑ ΕΠΙ ΤΟΝ ΝΕΚΡΟΝ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΑΥΤΗΣ, κατὰ τὴν ἐλαιογραφίαν τοῦ E. Hildebrand (ἐν σελ. 260—261), μετὰ ἐρμηνείας.

3. MIGNON. Κατὰ τὴν πρωτότυπον ἐλαιογραφίαν τοῦ Παύλου Wagner (ἐν σελ. 265). Ἐκ τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων χαρακτήρων, οἵτινες παρίστανται ζωντανοὶ ἐν τῷ θαυμασίῳ τοῦ Γκαῖτε μυθιστορήματι „Wilhelm Meister“ τὴν μεγίστην ἐντύπωσιν καὶ τὸ πλεῖστον ἡμῶν ἐνδιαφέρον προσελκύει ἡ τρυφερὰ καὶ μυστηριώδης μορφή τῆς Mignon, τῆς υπερβαλλόντως εὐαισθήτου καὶ ὑπὸ διακαοῦς πόθου προῶως ἀναλίσκομένης ταύτης παιδίσκης. Ἡ ὅλως ἰδιόρρυθμος, ἡ ὑπέργειος αὕτη μορφή ἐχρησίμευσεν ἤδη ἐπανειλημμένως εἰς διασήμεους ζωγράφους ὡς ἀντικείμενον καλλιτεχνικῆς παραστάσεως, γνωστὴ δὲ ἴσως τυγχάνει καὶ ταῖς παρ' ἡμῶν ἑρασιτέχναις ἡ ὠραιότατη εἰκὼν τοῦ Γερμανοῦ ζωγράφου Κόουλμπαχ, ἡ παριστώσα ἐν ἀγγελικῇ περιβολῇ τὴν

ἀγγελόμορφον ταύτην νεάνίδα περιστοιχιζομένην κύκλῳ ὑπὸ τῶν μετὰ προσοχῆς ἀκρωμένων κορασιῶν. Ἡ ἡμετέρα εἰκὼν, ἐν ἐκ τῶν ἀριστουργημάτων τοῦ Γερμανοῦ ζωγράφου Παύλου Βάγνερ, δεικνύει ἡμῖν τὴν μυστηριώδη κόρην ἐν ὀψιαιτέρᾳ τοῦ βίου της στιγμῇ, ὅτε ὁ Wilhelm Meister ἐπαναβλέπει αὐτήν, ὀλίγον χρόνον πρὸ τοῦ θανάτου της. Τὸ παράδοξον καὶ ὅλως ἰδιόρρυθμον τῆς βαρυθύμου ταύτης νεανίδος χαρακτηρίζουσι κάλλιστα αἱ λέξεις, δι' ὧν ὁ ἱατρός περιγράφει τὴν κατάστασιν αὐτῆς εἰς τὸν ἀφικόμενον: „Ἡ φύσις τοῦ ἀγαθοῦ κορασίου συνίσταται σχεδὸν μόνον ἐκ βαθυτάτου πόθου· ὁ πόθος τοῦ νὰ ἐπανιδῇ τὴν πατρίδα καὶ ὁ πόθος πρὸς ὑμᾶς, φίλε μου, εἶνε, οὕτως εἰπεῖν, τὸ μόνον ἐπίγειον ἐν αὐτῇ· ἀμφοτέρωθεν κεῖνται ἀνέφικτα ἐνώπιον τῆς μοναδικῆς ταύτης ψυχῆς.“ — Ὁ καλλιτέχνης κατώρθωσε μετὰ μεγίστης ἐπιτυχίας ν' ἀποτυπώσῃ ἐπὶ τοῦ νεαροῦ προσώπου τὰς ψυχικὰς ταύτας διαθέσεις, τοῦ πόθου καὶ τῆς μελαγχολίας.